

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
PN.0911-213/10
z dnia 6 października 2010 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) stwierdzam nieważność uchwały nr LVIII/633/2010 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 2 września 2010 r. w sprawie ustalenia opłat za świadczenia prowadzonych przez Gminę Nidzica publicznych przedszkoli - w części obejmującej § 2 ust. 2 pkt 1-6 oraz § 3 ust. 2 pkt 1.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Nidzicy, powołując się na art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm./ oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym określiła opłaty za świadczenia publicznego przedszkola samorządowego. Z podstawy prawnej wynika, iż Rada nie uwzględniła w uchwale zmian w ustawie o systemie oświaty wprowadzonych ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty /Dz. U. Nr 148, poz. 991/, które weszły w życie z dniem 1 września 2010 r.

W treści uchwały Rada postanowiła, iż usługi świadczone przez przedszkole w zakresie podstawy programowej realizowane są bezpłatnie w wymiarze 5 godzin dziennie /§ 1 uchwały/, natomiast świadczenia wykraczające poza podstawę programową /§ 2 ust. 1/ prowadzone są odpłatnie.

W § 2 ust. 2 Rada wskazała, iż świadczeniami, o których mowa w ust. 1 są m. in.:

- gry i zabawy dydaktyczne, wspomagający rozwój umysłowy dziecka,
- gry i zabawy badawcze, rozwijające zainteresowania otaczającym światem,
- zajęcia muzyczne, plastyczne i teatralne rozwijające uzdolnienia dzieci,
- gry i zabawy ruchowe, wspomagające rozwój ruchowy dziecka,
- zabawy tematyczne, wspomagające rozwój emocjonalny i społeczny dziecka,
- zajęcia sportowe.

W § 3 ust. 2 pkt 1 Rada ustaliła odpłatność rodziców za jedną godzinę korzystania z w/wymienionych świadczeń przedszkola.

W ocenie organu nadzoru wskazana powyżej część uchwały w sposób istotny narusza prawo, a mianowicie art. 14 ust. 5 w związku z art. 6 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym w dniu podjęcia przedmiotowej uchwały, przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego,
- 2) zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie,
- 3) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności,
- 4) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

Z powyższego wynika, iż ustawodawca przyjął jako podstawową zasadę bezpłatne realizowanie programów wychowania przedszkolnego uwzględniających treści i cele podstawy programowej w ciągu 5 godzin dziennie oraz możliwość pobierania odpłatności za pozostały czas pobytu dziecka w przedszkolu. Treści obowiązującej podstawy programowej zostały skonstruowane w sposób umożliwiający ich realizację w przedszkolu w czasie 5 godzin dziennie.

Opłaty mogą (choć nie muszą) być ustalone za takie tylko świadczenia, które wykraczają poza podstawę programową.

Podstawę programową wychowania przedszkolnego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół /Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17/.

Zgodnie z podstawą programową przedszkola pełnią funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące, zapewniają dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Cele wychowania przedszkolnego realizowane są poprzez wspomaganie rozwoju, wychowania i kształcenia dzieci w różnorodnych obszarach, wyszczególnionych i opisanych w załączniku do rozporządzenia w 15 obszernych punktach.

Analiza treści programowej prowadzi do wniosku, iż świadczenia wymienione w § 2 ust. 2 pkt 1-6 uchwały Rady Miejskiej w Nidzicy mieszczą się w zakresie obowiązującej podstawy programowej.

Świadczenia odpłatne nie mogą zawierać się w obowiązującej podstawie programowej. W orzecznictwie jako przykłady świadczeń nie mieszczących się w podstawie wskazuje się przykładowo naukę języka obcego albo organizowanie zajęć rytmiki, które to zajęcia Rada prawidłowo zaliczyła do świadczeń przekraczających podstawę programową.

Wskazując na powyższe należy wskazać, że z treści przepisu art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty wynika bezspornie, że zakres udzielonego radzie upoważnienia sprowadza się jedynie do ustalenia opłaty, przy czym, jak stanowi art. 6 powoływanej ustawy, przedszkole publiczne prowadzi bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Zapewnia to osiągnięcie celów określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Wskazywane w uchwale opłaty mogą być ustalone i pobierane jedynie za świadczenia, które nie mieszczą się w podstawach wychowawczych.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko - Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Marian Podziewski